

Udział rodziny lub innych upoważnionych osób w dodatkowej opiece nad pacjentem hospitalizowanym zwiększa poczucie bezpieczeństwa chorego, ułatwia adaptację w środowisku szpitalnym, a także zachowuje rodzinne więzi emocjonalne i pozwala na lepsze zaspokajanie potrzeb pacjenta w nowych warunkach. Ma to szczególne znaczenie dla pacjentów po operacjach i w stanach ciężkich, przewlekle chorych, dzieci lub kobiet w czasie ciąży, porodu i połogu. Dlatego zachęcamy do współpracy z personelem medycznym w sprawowaniu opieki nad swoim bliskim chorym hospitalizowanym w Szpitalu Powiatowym w Sochaczewie, zwanym dalej „Szpitalem” - w miarę swoich możliwości, potrzeb i warunków.

1. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa¹:

- a) pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej sprawowanej przez rodzinę, osobę bliską lub inną przez siebie wskazaną;
 - b) przez dodatkową opiekę pielęgnacyjną rozumie się opiekę, która nie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w tym także opiekę sprawowaną nad pacjentką w warunkach ciąży, porodu i połogu.
 - c) pacjent (lub jego rodzina) ponosi koszty realizacji prawa do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej (dotyczy całodobowej opieki sprawowanej w Oddziale Pediatrycznym); wysokość opłaty rekompensującej koszty poniesione przez Szpital określa cennik stanowiący załącznik do Regulaminu organizacyjnego Szpitala dostępny w sekretariacie oddziałów szpitalnych; opłaty dokonuje się w kasie lub na konto bankowe Szpitala;
2. Dodatkowa opieka na rzecz chorego jest świadczona dobrowolnie, tylko na życzenie i prośbę pacjenta i/lub osoby bliskiej/rodziny i nie ma charakteru obowiązku lub przymusu.
3. Osoba sprawująca dodatkową opiekę pielęgnacyjną nad pacjentem, zwana dalej „osobą”, może ją realizować po uzyskaniu zgody na jej zakres, miejsce i czas, od ordynatora lub lekarza oddziału, na którym pacjent przebywa.

¹ art. 34 i 35 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn. Dz. U. z 2012r. poz. 159 z późn.zm.)

4. Na całodobową opiekę nad pacjentem dorosłym (z wyłączeniem Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii) można uzyskać zgodę w szczególności w następujących sytuacjach:
 - a) stan terminalny i opieka paliatywna,
 - b) ciężki stan pacjenta,
 - c) choroba przewlekła,
 - d) zaawansowany wiek pacjenta,
 - e) pobudzenie, splątanie,
 - f) trudność w adaptacji do warunków szpitalnych.
5. Rodzice lub opiekunowie prawni dzieci hospitalizowanych mają prawo po uzgodnieniu z lekarzem do sprawowania osobistej opieki i możliwość przebywania z dzieckiem całodobowo w oddziale za opłatą przewidzianą w cenniku Szpitala; pozostałe osoby muszą każdorazowo uzyskać zgodę lekarza oddziału, który ją wydaje na podstawie zgody rodzica/opiekuna dziecka na opiekę osoby postronnej.
6. Mąż lub inna osoba wskazana przez rodzicą może uczestniczyć i sprawować dodatkową opiekę pielęgnacyjną w Szpitalu w trakcie ciąży, porodu odbywającego się drogami natury i połogu.
7. W każdym przypadku osoba musi uzgodnić wykonywanie danej czynności z pielęgniarką lub położną oraz wykonywać je po uzyskaniu instruktażu i edukacji w tym zakresie. Zakres dodatkowej opieki pielęgnacyjnej obejmuje:
 - a) zaspokajanie potrzeb emocjonalnych (obecność, wsparcie, przytulanie, głaskanie, czytanie, rozmowa),
 - b) wsparcie psychiczne (towarzyszenie, uspokajanie, wyjaśnianie, troska)
 - c) pomoc w zaspokajaniu potrzeb fizjologicznych (zaprowadzenie toalety, podanie kaczki/basenu),
 - d) toaletę całego ciała, obcinanie paznokci, golenie, zmiana pieluch majtek, czesanie, obcinanie włosów, toaleta jamy ustnej, toaleta części intymnych, higiena protez zębowych,
 - e) pojenie, karmienie lub pomoc przy karmieniu zgodnie z zaleceniami lekarza - z wyjątkiem pacjentów nieprzytomnych i mających problemy z polykaniem,
 - f) zmianę pozycji ułożenia ciała (siadanie, odwracanie na boki),
 - g) toaletę przeciwoleżynową (zmiana pozycji, odciążanie części ciała narażonych na ucisk, natłuszczanie skóry),
 - h) zmiana bielizny pościelowej i osobistej pacjenta,
 - i) pomoc podczas wstawania z łóżka,
 - j) pomoc przy chodzeniu, transport wózkami inwalidzkimi,
 - k) uczestniczenie w procesie rehabilitacji w porozumieniu z rehabilitantem (spacerowanie po korytarzu, sadzanie w łóżku),
 - l) czuwanie nad bezpieczeństwem pacjenta (szczególnie ważne w przypadku dzieci),
 - m) organizowanie czasu wolnego,
 - n) pomoc pracownikom we wskazanych przez personel medyczny oddziału innych czynnościach pielęgnacyjnych i wykonywaniu pod ich nadzorem.
 - o) W przypadku Pododdziału Neonatologicznego, zakres opieki osoby bliskiej odbywa się pod nadzorem personelu oddziału. Pomoc osoby bliskiej w pielęgnacji noworodka może obejmować:
 - ➔ pomoc matce w karmieniu piersią,
 - ➔ przewijanie noworodka,
 - ➔ zmiana ubranka.

p) W przypadku oddziałów, w których hospitalizowane są dzieci, opiekujące się nimi osoby powinny dodatkowo:

- ograniczyć do niezbędnego minimum rzeczy przynoszone z domu (np. zabawki do maksymalnie dwóch najlepiej plastikowe/gumowe, łatwe do umycia, nie wydających dźwięków, pościel, ubranka itp.),
- starać się przebywać z dzieckiem w wyznaczonej sali pobytu dziecka (ograniczy to przenoszenie infekcji – zakażeń między dziećmi oraz umożliwi utrzymanie wymaganej czystości w oddziale),
- zadbać, aby z dzieckiem jednocześnie przebywała tylko jedna osoba bliska.

8. Osoba sprawująca opiekę musi bezpośrednio być w kontakcie z personelem oddziału, w tym między innymi konsultować wszystkie problemy, uzgadniać, informować o ważnych i niepokojących wydarzeniach, przebiegu wykonania danych czynności.

9. Czynności związane z dodatkową opieką nie mogą zakłócać rytmu pracy personelu medycznego i organizacji udzielania świadczeń w Szpitalu oraz mogą być ograniczone ze względów sanitarno–epidemiologicznych, porządkowych lub ze względu na stan innych chorych w oddziale.

10. W uzasadnionych przypadkach ordynator może nie wyrazić zgody na sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad chorym poza wyznaczonymi godzinami ze względów epidemiologicznych, lokalowych oraz ze względu na potrzeby innych pacjentów.

ZASADY OBOWIĄZUJĄCE OSOBĘ SPRAWUJĄCĄ DODATKOWĄ OPIEKĘ

1. Osoba sprawująca opiekę powinna w pierwszej kolejności kierować się dobrem i bezpieczeństwem pacjenta oraz pozostałych chorych przebywających w Szpitalu.
2. W trakcie sprawowania opieki należy stosować się do poleceń i zaleceń lekarzy, pielęgniarek oraz pozostałego personelu Szpitala, zarówno w zakresie procesu diagnostyczno-terapeutycznego i rehabilitacyjnego, jak i w sprawach organizacyjno-administracyjnych.
3. Nad chorego może jednocześnie sprawować dodatkową opiekę jedna osoba.
4. Należy stosować się do ustalonego porządku pracy zespołu terapeutycznego, w tym w celu zachowania zasad intymności innych pacjentów należy opuścić salę chorych w godzinach obchodu oraz wykonywania zabiegów leczniczo-pielęgnacyjnych.
5. Każdorazowo należy zgłaszać personelowi medycznemu oddziału zamiar opuszczenia oddziału z pacjentem i udania się z nim do innych komórek organizacyjnych Szpitala (każdorazowo pacjent i sprawujący opiekę muszą uzyskać zgodę pielęgniarki/położnej/ratownika medycznego).
6. Opiekę nad chorym mogą sprawować osoby pełnoletnie.
7. Przed przystąpieniem do dodatkowej opieki osoby zobowiązane są w szczególności do:

- a) zapoznania i stosowania się do uregulowań niniejszego Regulaminu sprawowania dodatkowej opieki nad pacjentem, Regulaminu praw i obowiązków pacjenta oraz Regulaminu odwiedzin, które są udostępniane do zapoznania się na tablicach ogłoszeń oraz w rejestracjach/sekretariatach i dyżurkach pielęgniarskich;

- b) pozostawienia w szatni wierzchniego ubrania (palt, kurtek, płaszczy), nakrycia głowy, parasoli, dużych toreb itp. (w okresie jesienno-zimowo-wiosennym); w szczególności zakazuje się wchodzenia w okryciach wierzchnich do sal chorych, umieszczania jej na łóżkach szpitalnych, szafkach oraz wchodzenia w nich do gabinetów diagnostyczno-zabiegowych i pokoi badań; dokładnego wytarcia obuwia o wycieraczkę przed wejściem do budynku Szpitala;
- c) założenia odzieży ochronnej (jednorazowego użytku fartucha ochronnego) w przypadku takich zaleceń przez personel Szpitala,
- d) przestrzegania zakazów: obrotu, posiadania i używania narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych i innych podobnie działających, palenia tytoniu, spożywania alkoholu, uprawiania gier hazardowych na terenie Szpitala;
- e) zachowania wszelkich zasad bezpieczeństwa własnego i pacjentów, w tym nie wychylania się z okien, dzieci bez opieki dorosłych nie powinny korzystać z wind, schodzić ze schodów i otwierać okien;
- f) stosowania się do przepisów o bezpieczeństwie, higienie i zagrożeniu pożarowym, w tym nie manipulować przy windach szpitalnych, aparaturze medycznej, urządzeniach grzewczych, urządzeniach gazowych i elektrycznych, wentylacyjnych i innych; nie zapalać zapalek, papierosa, świeczek, nie używać urządzeń elektrycznych mogących spowodować pożar (piecyków, czajników, grzałek itp.);
- g) przestrzegania zakazu obsługiwanie aparatów i urządzeń medycznych;
- h) przestrzegania zasad i norm społecznego zachowania; odnosić się życzliwie i kulturalnie do pacjentów, odwiedzających i personelu Szpitala; szanować intymność i prywatność pacjentów; nie przejawiać agresji wobec innych osób, rozwiązywać problemy zgodnie z zasadami asertywności;
- i) nie zakłócania spokoju innym chorym, w tym w przypadku pobytu na terenie Szpitala w porze nocnej przestrzegać godzin ciszy nocnej (od 22.00 do 6.00);
- j) korzystania z telefonów komórkowych i telewizora w sposób nie stwarzający uciążliwości dla pacjentów i personelu;
- k) szanowania mienia Szpitala pod rygorem odpowiedzialności karnej i cywilnej za jego zniszczenie, uszkodzenie lub kradzież;
- l) utrzymywania ładu oraz porządku w miejscu pobytu;
- m) dbania o nie roznoszenie zakażeń poprzez między innymi: higienę osobistą, częste mycie i dezynfekcję rąk szpitalnym środkiem do dezynfekcji rąk, nie siadania na łóżkach pacjentów, nie chodzenia do innych sal chorych, nie korzystania z toalet dla pacjentów, nie dotykane poręczy łóżek innych pacjentów niż pozostającego pod opieką itp.
- n) przyniesienie i podanie pacjentowi produktów żywnościowych i napoi należy uzgodnić z pielęgniarką/położną oddziału oraz produkty łatwo psujące się pozostawić w lodówce pacjentów znajdującej się w oddziale w oznakowanych imieniem i nazwiskiem pacjenta specjalnych pojemnikach do przechowywania żywności;
- o) nie spożywania własnych posiłków w salach chorych;
- p) w przypadku opieki nad dzieckiem nie wnosić do sali gorących napoi, nie używać urządzeń elektrycznych i za każdym razem zamykać poręcz łóżeczka do góry i blokować, nie otwierać okien i pozostawić klamkę zablokowaną na klucz;
- q) za przedmioty pozostawione w sali chorych i zaginione, a także za przedmioty wartościowe Szpital nie ponosi odpowiedzialności;
- r) przestrzegania szczególnych ustaleń organizacyjnych obowiązujących w poszczególnych oddziałach Szpitala.

8. Osobom sprawującym dodatkową opiekę zabrania się między innymi:

- a) dostarczania choremu alkoholu, papierosów, środków odurzających oraz innych, które mogłyby choremu zaszkodzić lub są dla chorego niebezpieczne;
- b) przynoszenia i przekazywania pacjentowi leków, bez zgody i wiedzy lekarza;
- a) przynoszenie materiałów i substancji niebezpiecznych w szczególności łatwopalnych, wybuchowych, trujących i wszelkich o podobnym działaniu;
- b) prowadzenia głośnych rozmów oraz poruszania tematów, które mogłyby wprowadzić chorego lub innych pacjentów w stan niepokoju;
- c) zachowań naruszających dobre obyczaje i normy moralne oraz agresywnych w stosunku do pacjentów i personelu;
- d) przebywania w pomieszczeniach gospodarczych, zabiegowych, kuchence oddziałowej oraz innych salach chorych niż pacjenta pozostającego pod opieką;
- e) manipulowania przy aparaturze medycznej, urządzeniach, instalacji itp.;
- f) podłączania urządzeń elektrycznych i elektronicznych na salach chorych, z wyjątkiem uzasadnionych przypadków za zgodą pracowników oddziału;
- g) filmowania lub fotografowania pacjentów lub innych osób bez uzyskania na to zgody pacjentów i/lub personelu;
- h) dostarczania i pozostawiania pacjentowi artykułów spożywczych, które zostały zabronione przez lekarza;
- i) przynoszenia przedmiotów, które zagrażają bezpieczeństwu oddziału lub utrudniają pobyt w Szpitalu innym chorym;
- j) korzystania z naczyń i przedmiotów osobistego użytku pacjentów;
- k) podawania pacjentowi samowolnie leków (poza zleconymi) i stosowania zabiegów innych niż zlecone lekarza;
- l) nie wyprowadzanie pacjentów poza teren oddziału lub Szpitala bez zgody lekarza lub pielęgniarki/położnej, chyba, że został do tego upoważniony przez odpowiednią osobę (każdorazowo sprawujący opiekę i pacjent muszą uzyskać zgodę lekarza lub pielęgniarki/położnej/ratownika medycznego);
- m) nie zmieniania przydzielonej sali lub łóżka bez zgody lekarza lub pielęgniarki/położnej.

9. Obowiązuje bezwzględny zakaz sprawowania dodatkowej opieki pielęgnacyjnej pacjenta przez osoby:

- a) pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających;
- b) wykazujących objawy infekcji lub innych problemów zdrowotnych (np. biegunka, katar, kaszel, zmiany skórne, podwyższona temperatura);
- c) dotkniętych chorobą zakaźną (np. grypa, półpasiec, ospa, gruźlica).

10. Lekarz, pielęgniarka, położna lub inny pracownik medyczny mają prawo i obowiązek zwracać uwagę osobom sprawującym opiekę, jeśli nie stosują się do Regulaminów obowiązujących w Szpitalu.
11. Lekarz ma prawo poprosić o opuszczenie oddziału przez sprawującego opiekę w przypadku rażącego naruszenia Regulaminu sprawowania dodatkowej opieki nad pacjentem, w tym między innymi samodzielnej ingerencji w proces terapeutyczny, którym objęty jest pacjent, zakłócenia spokoju i porządku w oddziale; jeżeli wezwanie do opuszczenia Szpitala okaże się nieskuteczne, w przypadkach uzasadnionych dobrem pacjenta lub dobrem Szpitala ma prawo do wezwania pracowników ochrony Szpitala.
12. Jeśli zachowanie osoby sprawującej opiekę zagraża bezpieczeństwu pacjentów lub personelu Szpitala, lekarz ma prawo i obowiązek poprosić o pomoc Policję, uprzedzając o takiej konieczności daną osobę wraz z podaniem uzasadnienia swojej decyzji.
13. Wszelkie życzenia i uwagi dotyczące zasad sprawowania dodatkowej opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem można zgłaszać do ordynatora oddziału, pielęgniarki/położnej oddziałowej lub dyrekcji Szpitala (lp., bud. D, pok.143).

OGRANICZENIA SPRAWOWANIA DODATKOWEJ OPIEKI

Ograniczenia w możliwości sprawowania dodatkowej opieki nad pacjentami dotyczą uzasadnionych przypadków, głównie:

- a) gdy pacjent jest chory na chorobę zakaźną lub z innych przyczyn wymagających izolacji;
- b) zagrożenia epidemiologicznego - wystąpienia w środowisku poza Szpitalem zwiększonej ilości zachorowań na choroby zakaźne (np. grypa), które mogą stwarzać ryzyko dla hospitalizowanych;
- c) konieczności zapewnienia tzw. izolacji ochronnej pacjentów z indywidualnymi przypadkami pierwotnych lub wtórnych zaburzeń odporności;
- d) w niektórych oddziałach szpitalnych ze względu na ich specyfikę (OAIIT, oddziały psychiatryczne);
- e) przebywania pacjenta w wieloosobowej Sali chorych;
- f) prowadzenie remontów pomieszczeń Szpitala, które ograniczają możliwość zapewnienia warunków dodatkowej opieki;
- g) innych ważnych przyczyn uzasadnionych dobrem pacjentów lub koniecznością zapewnienia sprawnej realizacji świadczeń zdrowotnych.

Podstawa prawna:

- ➔ Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn. Dz. U. z 2012r. poz.159 z późn.zm.);
- ➔ Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (tekst jedn. Dz. U. z 2011r. Nr 277 poz. 1634 z późn.zm.);
- ➔ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2011r. Nr 174, poz. 1039 z późn.zm.);

Pełnomocnik Dyrektora
ds. Systemu Zarządzania Jakością
mgr Wiesława Żalaska

Opracował

DYREKTOR

Flora Szank

Zatwierdził